

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології

Кафедра загальної та клінічної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологічні основи сексології

Перший (бакалаврський) рівень

галузь знань **05 «Соціальні та поведінкові науки»**
спеціальність **053 «Психологія»**
факультет **психології**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 28.08.2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
  2. Анотація до курсу
  3. Мета та цілі курсу
  4. Результати навчання (компетентності)
  5. Організація навчання курсу
  6. Система оцінювання курсу
  7. Політика курсу
  8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Психологічні основи сексології
Викладач (-і)	Федик Оксана Василівна
Контактний телефон викладача	596066
E-mail викладача	oksfedyk@ukr.net
Формат дисципліни	очна /заочна
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://magpsychol.pu.if.ua/course/view.php?id=31
Консультації	відповідно до графіку
2. Анотація до курсу	
<p>Психологія сексуальності сформувалася, об'єднавши в собі анатоμο-фізіологічні, психологічні, медичні (насамперед сексологічні), соціальні, історико-культурологічні аспекти. Програма курсу передбачає оволодіння студентами базових знань з проблем сексуальності людини і сексуальних відносин між людьми, методами дослідження чоловічої і жіночої сексуальності. Дана дисципліна розкриває та формує сексуальну культуру, установки і цінності на основі сучасних наукових знань з психології сексуальності, які дадуть можливість зберегти своє сексуальне і репродуктивне здоров'я, розуміти сексуально обумовлені особливості поведінки людей, розпізнавати сексуальні дисфункції і девіації.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета курсу: ознайомлення студентів із закономірностями та основними етапами психосексуального розвитку людини, становленням статевої самосвідомості, статевої поведінки, психосексуальної орієнтації, а також поняття "статевої конституції", етапами копулятивного циклу, особливостями чоловічої та жіночої сексуальності, здійснити аналіз порушень статевої функції та сексуальні перверзії у чоловіків та жінок. Ознайомлення з основними напрямками та змістом статевого виховання та сексуального просвітництва.</p> <p>Цілі курсу: забезпечувати реалізацію системного підходу до висвітлення соціокультурних та психологічних аспектів сексуальності, психологічних закономірностей сексуальної поведінки, озброїти студентів знаннями з проблем вікових особливостей сексуальної поведінки, психології подружнього статевого життя, психології статевого розладу, ознайомлювати студентів з особливостями врахування соціокультурних та психологічних аспектів сексуальності у роботі психолога із клієнтами.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним, мислити концептуально, системно, саногенно.</p> <p>ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні, знання юридичних та морально-етичних нормативно-регулятивних засад професійної діяльності</p>	

психолога і готовність неухильно дотримуватись.

СК3. Здатність до розуміння специфіки сексуальної поведінки, діяльності та вчинків людини з огляду на її статевість та сексуальність.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію про сексуальність з різних джерел.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження людської сексуальності.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації щодо сексуальності людини.

СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову) щодо людської сексуальності та сексуальної поведінки.

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту, заходи промоції збереження сексуального та репродуктивного здоров'я населення.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку, адаптація до нових ситуацій у сфері професійної діяльності.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ на основі анатоμο-фізіологічних, вікових, психологічних, соціокультурних аспектів в контексті професійних завдань.

ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій для підвищення сексуальної культури особистості, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР14. Забезпечувати оптимальні психолого-педагогічні умови розвитку сексуальності особистості з урахуванням її індивідуально-психологічних особливостей.

ПР18. Виявляти та диференціювати проблеми збереження і відновлення сексуального здоров'я та психологічного благополуччя.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин - 180
лекції	24 (денна ф.н.); 8 (заочна ф.н.)
семінарські заняття / практичні / лабораторні	36 (денна ф.н.); 12 (заочна ф.н.)
самостійна робота	120 (денна ф.н.); 160 (заочна ф.н.)

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
4	психологія	2	вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконан ня
1. Основи сексології. Історія становлення	лекція	1. Акімова Л. Н. Психологія сексуальності / Л.Н. Акімова. - Одеса:	2 Проаналізувати основні етапи	10 б. опитування на семінарі;	На протязі семестру

сексології. Сексологія як міждисциплінарна галузь наукових знань.		СМИЛ, 2005. – 198с. 2.Діденко С. Психологія сексуальності та сексуальних стосунків: Навчальний посібник. – К.:Арістей,2003.-312 2.Діденко С.В., Козлова О.С. Психологія сексуальності: Підручник.- К.:Академвидав,2009.- 304 2.ФедикО.В.Психологічні основи сексуальності: матеріали для самопідготовки до семінарських занять для студентів спеціальності «Психологія» /Редагування та упорядкування О.В.Федик. – Івано-Франківськ: Плай ,2019. – 195 с. (Доповнене та перевидане).	становлення сексології як самостійної науки.	10 б – за підготовки і презентацію повідомлення	
2.Стать та її детермінанти. Етапи формування сексуальності. Анатомо-фізіологічні складові сексуальної поведінки. Психофізіологія сексуальності.	лекція/ семінар	1.Діденко С. Психологія сексуальності та сексуальних стосунків: Навчальний посібник. – К.:Арістей,2003.-312 2.Діденко С.В., Козлова О.С. Психологія сексуальності: Підручник.- К.:Академвидав,2009.- 304 с. 2.Седих К.В. Психологія сім'ї:навч.посіб./К.В.Седих.-К.: ВЦ»Академія»,2015.-192 с	2/2 Розкрити етапи формування сексуальності.	10 б. вибірково, під час опитування на семінар); 10 б – за підготовки і презентацію повідомлення	На протязі семестру
3.Моделі сексуальності. Психогідроліч	лекція/ семінар	1.Акімова Л. Н. Психологія сексуальності / Л.Н.	2/2 Дати характеристик	10 б. опитування на	На протязі семестру

<p>на модель. «Гіпотеза редукції стимул- реакції». Конце пція сексуальної збудливості Р. Уейлена. Екологічна модель (модель двох компонентів).</p>		<p>Акімова. - Одеса: СМИЛ, 2005. – 198с. 2. Діденко С. Психологія сексуальності та сексуальних стосунків: Навчальний посібник. – К.: Арістей, 2003.-312 3. Діденко С.В., Козлова О.С. Психологія сексуальності: Підручник.- К.: Академвидав, 2009.- 304 с. 4. Темкина А. Сценарии сексуальности и гендерне различия // В поисках сексуальности: Сб. статей / Под ред. Е. Здравомысловой и А. Темкиной. – СПб.: «Дмитрий Буланин», 2002.</p>	<p>у моделям сексуальності - провести методики (вибір респондента вільний) і на занятті презентувати їх результати: Діагностика психологічної статі С.Бем (адаптований варіант)</p>	<p>семінарі; 10 б – за підготовк у і презентац ію повідомле ння</p>	<p>у</p>
<p>4. Психологічні аспекти сексуальності. Сексуальна гармонія та дисгармонія подружньої пари. Статева конституція чоловіка і жінки</p>	<p>лекція/ семіна р</p>	<p>1. Келли Г. Основы современной сексологии. – СПб., Харьков, 2000. 2. Діденко С. Психологія сексуальності та сексуальних стосунків: Навчальний посібник. – К.: Арістей, 2003.-312 3. Седих К.В. Психологія сімі: навч. посіб./ К.В. Седи х.-К.: ВЦ»Академія», 2015.-192 с</p>	<p>2/2 Розкрити психологічні аспекти сексуальності. Охарактеризув ати стадії розвитку шлюбу</p>	<p>10 б. вибірково , під час опитуван ня на семінарі; 10 б – за підготовк у і презентац ію повідомле ння</p>	<p>На протязі семестр у</p>
<p>5. Основні рівні розвитку сексуальної свідомості і їх взаємозв'язок із сексуальним статусом суспільства.</p>	<p>лекція/ семіна р</p>	<p>1. Келли Г. Основы современной сексологии. – СПб., Харьков, 2000. 2. Діденко С. Психологія сексуальності та сексуальних стосунків: Навчальний посібник. – К.: Арістей, 2003.-312</p>	<p>2/2 Дати порівняльну характеристик у видам сексуальної поведінки. підготувати наукове</p>	<p>10 б. опитуван ня на семінарі; 10 б – за підготовк у і презентац ію</p>	<p>На протязі семестр у</p>

			повідомлення «Партнерські і домінантно-залежні моделі міжстатевих відносин у сім'ї».	повідомлення	
6. Кохання. Інтимна близькість та навички комунікації Психосексуальний розвиток та статева соціалізація. Поняття статі та статево-рольових стереотипів. Формування статі Етапи формування і прояви сексуальності.	лекція/ семінар	1.Акімова Л. Н. Психологія сексуальності / Л.Н. Акімова. - Одеса: СМІЛ, 2005. – 198с. 2.Діденко С. Психологія сексуальності та сексуальних стосунків: Навчальний посібник. – К.:Арістей,2003.-312 2.Діденко С.В., Козлова О.С. Психологія сексуальності: Підручник.- К.:Академвидав,2009.- 304 с.	2/2 Розкрити етапи формування статі	10 б. опитування на семінарі; 10 б – за підготовку і презентацію повідомлення	На протязі семестру
7.Сексуальна норма і патологія. Статева конституція чоловіка і жінки. Сексуальний темперамент.	лекція/ семінар	1.Темкіна А. Сценарии сексуальности и гендерне различия // В поисках сексуальности: Сб. статей / Под ред.. Е. Здравомысловой и А. Темкиной. – СПб.: «Дмитрий Буланин», 2002. 2.Діденко С. Психологія сексуальності та сексуальних стосунків: Навчальний посібник. – К.:Арістей,2003.-312	2/2 Дати характеристик у індивідуальній і партнерській нормі.	10 б. опитування на семінарі; 10 б – за підготовку і презентацію повідомлення 10 б. – контрольна робота	На протязі семестру
8.Психосоціальні та психологічні основи сексуальності. Періодизація 3.	лекція/ семінар	1.Акімова Л. Н. Психологія сексуальності / Л.Н. Акімова. - Одеса: СМІЛ, 2005. – 198с. 2.Мастерс У.Г., Джонсон	2/2 Розкрити психосексуальний розвиток особистості за З.Фрейдом.	10 б. вибірково, під час опитування на семінарі;	На протязі семестру

Фройда, Е. Еріксона, Г. Васильченка, У.Мастерса та В.Джонсонс..		В.Е., Колодин Р.К. Основы сексологии. Пер. с англ.. – М.: Мир, - 1998. 3.Діденко С. Психологія сексуальності та сексуальних стосунків: Навчальний посібник. – К.:Арістей,2003.-312	Розкрити психосоціальн ий розвиток особистості за Еріксоном	10 б – за підготовк у і презентац ію повідомле ння	
9. Сексуальне здоров'я. Чотирьохфакто рна системна концепція сексуального здоров'я. Механізми психологічног о захисту.	лекція/ семіна р	1.ФедикО.В.Психологічн і основи сексуальності: матеріали для самопідготовки до семінарських занять для студентів спеціальності «Психологія» /Редагування та упорядкування О.В.Федик. – Івано- Франківськ: Плай ,2019. – 195 с. (Доповнене та перевидане). 2.Діденко С. Психологія сексуальності та сексуальних стосунків: Навчальний посібник. – К.:Арістей,2003.-312 3.Діденко С.В., Козлова О.С. Психологія сексуальності: Підручник.- К.:Академвидав,2009.- 304	2/2 Підготувати презентацію до теми «Сексуальне здоров'я». Розкрити механізми психологічного захисту.	10 б. вибірково , під час опитуван ня на семінарі; 10 б – за підготовк у і презентац ію повідомле ння	На протязі семестр у
10.Види сексуальної поведінки. Гетеросексуальн ь. Гомо-, бісексуальність. Секс наодинці.	лекція/ семіна р	1.Акімова Л. Н. Психологія сексуальності / Л.Н. Акімова. - Одеса: СМИЛ, 2005. – 198с. 2.Буртянский Д.Л. Сексуальная дисгармония супружеской пары и ее коррекция: Учеб. Пособие для врачей / Д.Л. Буртянский, В.В.	2/2 Підготувати повідомлення на тему: Еротика та порнографія: суть, відмінності, особливості та соціальні і психологічні функції.	10 б. самостійн а робота; 10 б – за підготовк у і презентац ію повідомле ння	На протязі семестр у

		Кришталь. – Х.: УИУВ МЗ ССРСР, 1982.			
11. Теорія «сексуального сценарію», запропонована У. Саймоном и Д. Ганьоном.	лекція/ семінар	1.Федик О.В. Психологічні основи сексуальності: матеріали для самопідготовки до семінарських занять для студентів спеціальності «Психологія» /Редагування та упорядкування О.В.Федик. – Івано-Франківськ: Плай, 2019. – 195 с. (Доповнене та перевидане). 2.Статеві розлади. Под ред. Й.М.Аптера, Київ, “Здоров’я”, 1974, – 376 с. 3.Статеві розлади. Под ред. Й.М.Аптера, Київ, “Здоров’я”, 1974, – 376 с.	2/2 Розкрити зміст та компоненти сексуального сценарію.	10 б. опитування на семінарі; 10 б – за підготовку додаткової інформації	На протязі семестру
12. Сучасні погляди на причини та умови розвитку розладів статевої ідентифікації. Методи дослідження пацієнтів з РСІ.	лекція/ семінар	1.Федик О.В. Психологічні основи сексуальності: матеріали для самопідготовки до семінарських занять для студентів спеціальності «Психологія» /Редагування та упорядкування О.В.Федик. – Івано-Франківськ: Плай, 2019. – 195 с. (Доповнене та перевидане). 2.Статеві розлади. Под ред. Й.М.Аптера, Київ, “Здоров’я”, 1974, – 376 с.	2/2 Розкрити	10 б. опитування на семінарі; 10 б – за складання програми лікування сексуальних розладів	На протязі семестру
13.Терапія сексуальних розладів. Модифікації секс-терапії. Секс-коучінг. Фізіотерапевти	семінар	1.Акімова Л. Н. Психологія сексуальності / Л.Н. Акімова. - Одеса: СМІЛ, 2005. – 198с. 2.Мастерс У.Г., Джонсон В.Е., Колодин Р.К.	2 Назвати та охарактеризувати основні методи терапії сексуальних розладів	10 б. опитування на семінарі; 10 б – за підготовку	На протязі семестру

чні методики.		Основи сексології. Пер. з англ. – М.: Мир, - 1998.		розробки секс-терапії	
14. Психопрофілактика порушень сексуального здоров'я. Система та принципи психопрофілактики.	семінар	1. Федик О. В. Психологічні основи сексуальності: матеріали для самопідготовки до семінарських занять для студентів спеціальності «Психологія» / Редагування та упорядкування О. В. Федик. – Івано-Франківськ: Плай, 2019. – 195 с. (Доповнене та перевидане). 2. Келли Г. Основи сучасної сексології. – СПб., Харків, 2000.	2 Скласти програму психопрофілактичних заходів порушень сексуального здоров'я.	10 б. опитувannya на семінарі; 10 б – за підготовку і презентацію повідомлення	На протязі семестру
15. Статеве виховання та сексуальна просвіта. Основні принципи статевого виховання та їх характеристика.	семінар	1. Акімова Л. Н. Психологія сексуальності / Л. Н. Акімова. - Одеса: СМІЛ, 2005. – 198 с. 2. Формування сексуальної культури молоді / [Балакірева О. М., Галустян Ю. М., Корегін О. Я. та ін.] – К. : Державний інститут проблем сім'ї та молоді, Український ін-т соціальних досліджень, 2004. – 132 с. 3. Статеве виховання. Навчальний посібник з питань здійснення статевого виховання дітей від народження до юнацького віку. – Миколаїв: «Прінт-Експрес», 2010; Доступно за посиланням: http://www.refmaniya.org .	2 Скласти програму статевого виховання різних груп населення.	10 б. самостійна робота; 10 б – за підготовку і презентацію повідомлення	На протязі семестру

		ua/psycholog-ya/shlyachita-prinsipi-zdysnennya-statevogo-vichovannya			
16. Основні методи та прийоми статевого виховання.	семінар	<p>1. Федик О.В. Психологічні основи сексуальності: матеріали для самопідготовки до семінарських занять для студентів спеціальності «Психологія» /Редагування та упорядкування О.В. Федик. – Івано-Франківськ: Плай, 2019. – 195 с. (Доповнене та перевидане).</p> <p>2. Статеве виховання. Навчальний посібник з питань здійснення статевого виховання дітей від народження до юнацького віку. – Миколаїв: «Прінт-Експрес», 2010; Доступно за посиланням: http://www.refmaniya.org.ua/psycholog-ya/shlyachita-prinsipi-zdysnennya-statevogo-vichovannya</p>	2 Розглянути та охарактеризувати основні ефективні методи статевого виховання.	10 б. складання програми статевого виховання; ; 10 б – за підготовку і презентацію повідомлення	На протязі семестру
17. Закоханість та кохання. Шлюбні стосунки. Шлюбний потенціал. Шлюбний вік.	семінар	<p>1. Федик О.В. Психологічні основи сексуальності: матеріали для самопідготовки до семінарських занять для студентів спеціальності «Психологія» /Редагування та упорядкування О.В. Федик. – Івано-Франківськ: Плай, 2019. – 195 с. (Доповнене та перевидане).</p> <p>2. Седих К.В. Психологія сім'ї: навч. посіб. /К.В. Седих.-К.:</p>	2 Самостійна робота	10 б. опитування на семінарі; 10 б – за підготовку і презентацію повідомлення	

		ВЦ»Академія»,2015.-192 с 3.Діденко С.В., Козлова О.С. Психологія сексуальності: Підручник.- К.:Академвидав,2009.- 304 с.			
18.Психологічна сумісність партнерів. Секс у шлюбі. Цивільні шлюби. Розлучення.	семінар	1.ФедикО.В.Психологічні основи сексуальності: матеріали для самопідготовки до семінарських занять для студентів спеціальності «Психологія» /Редагування та упорядкування О.В.Федик. – Івано-Франківськ: Плай ,2019. – 195 с. (Доповнене та перевидане). 2.Седих К.В. Психологія сім'ї:навч.посіб./К.В.Седих.-К.: ВЦ»Академія»,2015.-192 с 3.Діденко С.В., Козлова О.С. Психологія сексуальності: Підручник.- К.:Академвидав,2009.- 304 с.	2 Розкрийте основні функції шлюбного союзу. Проаналізуйте психологічні типи сексуальних партнерів.	10 б. опитування на семінарі; 10 б – за підготовку і презентацію повідомлення	На протязі семестру

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Поточний контроль – 10 балів; Експрес-тестування – 20 балів; Контрольна робота – 10 балів; Реферат або презентація – 10 балів. Самостійна робота та індивідуальні (творчі) завдання – 50 балів; Разом – 100 балів. Додаткові бали присуджуються: за участь у науково-дослідній роботі (підготовка публікацій і виступ на конференції – по 5 балів).
Семінарські заняття	Семінарські заняття покликані утвердити у студентів конкретні

знання з дисципліни з проблем сексуальності людини і сексуальних відносин між людьми, методами дослідження чоловічої і жіночої сексуальності, формувати сексуальну культуру, установки і цінності на основі сучасних наукових знань з психології сексуальності, які дадуть можливість зберегти своє сексуальне і репродуктивне здоров'я.

Поточний контроль здійснюється у формі усного опитування, колективних дискусій і обговорень та презентацій самостійно виконаних завдань. Опитування за кожною темою оцінюється від 0 до 5 балів. Відсутність відповіді оцінюється у 0 балів.

В оцінюванні усних відповідей враховується: повнота знань (чи знає студент матеріал з даної теми в загальному аспекті); якість знань (як глибоко розуміє студент теоретичний і практичний зміст усіх понять; наскільки свідомо було засвоєно основні поняття й правила); вміння застосовувати набуті знання до розв'язання практичних завдань; знання основних положень стандартів, правильність використання термінології; вміння викласти засвоєний матеріал правильною літературною мовою.

Оцінки у національній шкалі («відмінно» - 5, «добре» - 4, «задовільно» - 3, «незадовільно» - 2), отримані студентами, виставляються в академічних журналах.

Оцінка «відмінно» виставляється студенту, який під час формулювання відповіді застосовує творчий підхід, самостійне залучення знань, одержаних з додаткової літератури, узагальнює знання одержані під час вивчення дисципліни.

Оцінка «відмінно» передбачає глибину засвоєння навчального матеріалу, культуру мислення й мовлення, вільне користування термінологією, вміння застосувати знання теоретичних основ на практиці. Студент дає свідомі, правильні, повні відповіді на поставлені запитання, точно формує означення й теоретичні положення. Студент, якому виставляється оцінка «відмінно», має виявити глибокі знання з предмета, загальний високий рівень грамотності, високу ерудицію.

Оцінки «добре» виставляються студенту, який міцно засвоїв програмний матеріал, уміє грамотно його викласти, не допускає істотних помилок у формулюванні відповідей на запитання, вільно оперує навчальним матеріалом із дисципліни, знає наукову й довідкову літературу з проблем навчальної дисципліни. Різниця порівняно з найвищим балом виявляється в тому, що знання студентів мають характер обмеженості, не виявляється рівень творчого володіння навчальним матеріалом, немає достатньої самостійності в аргументації відповідей. Студент глибоко й свідомо розуміє теоретичний матеріал, але нечітко формулює правила, допускає недоліки, які може самостійно виправити. Культура мови висока.

Оцінки «задовільно» й «достатньо» ставляться за низький рівень

	<p>якості засвоєння теоретичних знань, але виявлену здатність дати неповні відповіді на всі поставлені запитання. Студент виявляє теоретичні знання, демонструє певну самостійність у викладенні навчального матеріалу, проте робить це поверхнево із застосуванням певних штампів у відповідях, висновки сформульовані вузько. Не повністю ознайомлений з додатковою навчальною літературою. Має обмежені знання фактичного матеріалу, допускає суттєві неточності в формулюваннях, порушує послідовність у викладенні навчального матеріалу. Студент допускає помилки у відповідях, неправильно формулює те чи інше положення, після вказівок і зауважень викладача частину помилок і недоліків не може самостійно виправити. Культура письмового та усного мовлення, точність викладення мають певні вади, хоча і є мінімально достатніми.</p> <p>Оцінки «незадовільно» виставляються студентові, який не засвоїв значної частини програмного матеріалу, допускає істотні помилки в формулюванні відповідей на запитання, на окремі з них не дає відповіді. Не здатен використати наявні знання програмного матеріалу на практиці. Студент не володіє навчальним матеріалом, формально відповідає на окремі запитання, йому важко відповісти на додаткові запитання.</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Відмінно (5) - завдання повністю відповідає розробленим вимогам; студент засвоїв понятійний апарат теми; студенти самостійно проаналізували додаткову літературу, узагальнили інформацію; матеріал подано структуровано, логічно, змістовно, лаконічно; до тексту підібрано візуальний ряд (не обов'язково до кожного слайду); наведено приклади аналізованих явищ ; є перелік використаних джерел (2-5). Завдання підготовлено вчасно і презентовано на практичному занятті;</p> <p>Добре (4) – завдання виконано відповідно до вимог; допущено незначні помилки при поясненні понять чи наведені прикладів; використано додаткову літературу; або ж матеріал подано недостатньо структуровано, змістовно, лаконічно; є перелік використаних джерел; завдання підготовлено вчасно. Або студенти підготували завдання відповідно всіх вимог без помилок, проте не бажали презентувати на практичному занятті;</p> <p>Задовільно (3) – завдання виконано із певним недотриманням вимог: опора тільки на лекційний матеріал, відсутність візуального підкріплення теми; матеріал подано не систематизовано, не лаконічно; презентація надто мала або ж надто об'ємна; нема переліку опрацьованих джерел. Презентована на практичному занятті з помилками або ж не презентована.</p> <p>Незадовільно (1-2) – виконано менше як 50% вимог, нема відповідності темі;</p> <p>0 балів – презентація відсутня.</p>
<p>Умови допуску до</p>	<p>До підсумкового контрольного випробування допускаються</p>

<p>підсумкового контролю</p>	<p>студенти, що прослухали лекційний курс, взяли участь у практичних заняттях, виконали всі письмові завдання (експрес-тестування, есе, реферат чи презентацію) та написали контрольну роботу.</p> <p>У разі відсутності студента з поважних причин при написанні контрольної роботи йому надається можливість виконати цей вид роботи. При неявці студента у зазначений термін без поважних причин кількість балів дорівнює «0» (нуль).</p> <p>Допускається, як виняток, з дозволу завідувача кафедри одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з курсу (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних занять тощо) для підвищення оцінок.</p> <p>Підсумковий контроль знань здійснюється на останньому практичному занятті. Залік передбачає підсумкове оцінювання (у стобальній шкалі) й визначається як сума оцінок за поточний контроль знань.</p>
------------------------------	--

7. Політика курсу

Політика курсу «Психологічні основи сексології» передбачає відвідування лекційних та семінарських занять, перездачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. Студенти, що слухають дисципліну зобов'язані відпрацювати заняття/ невиконаний обсяг робіт (переписати контрольну роботу, підготувати презентацію, написати самостійну роботу у письмовій формі). У випадку невиконання навчального плану з дисципліни або незадовільної оцінки на заліку студент має можливість перездати заліку за талоном №2, у разі незадовільної оцінки пропонується перездати за талоном №3 з комісією. Якщо спроби не дали позитивного результату, викладач пропонує студентові повторне вивчення дисципліни.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Акімова Л. Н. Психологія сексуальності / Л.Н. Акімова. - Одеса: СМІЛ, 2005. – 198с.
2. Бочелюк, В. Й. Психологія сексуальності [Текст] : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. спец. "Психологія" / В. Й. Бочелюк, О. А. Черепехіна. – Київ : Скіф, 2012. – 312 с.
3. Говорун Т. В. Стать та сексуальність: психологічний ракурс: Навч. посіб./ Т. В. Говорун, О. Кікінежді - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 1999. -384 с
4. Діденко С. В. Психологія сексуальності: підручник / С. В. Діденко, О. С. Козлова. – К. : «Академвидав», 2009. – 304 с. (Серія «Альма-матер»).
5. Діденко С. Психологія сексуальності та сексуальних стосунків: Навчальний посібник. – К.:Арістей,2003.-312 с.
6. Кон И. С. Сексология. Учебное пособие для студентов высших учебных заведений / И. С. Кон. – М.: Издательский центр «Академия», 2004. – 384 с.
7. Кришталь В.В.Сексологія. Харків;Фоліо,2008 .-990с
8. Федик О.В. Психологічні основи сексуальності: матеріали для самопідготовки

до семінарських занять для студентів спеціальності «Психологія» /Редагування та упорядкування О.В.Федик. – Івано-Франківськ: Плай, 2019. – 195 с. (Доповнене та перевидане).

Додаткова:

1. Бэрн Э. Секс в человеческой любви. – М., 1991.
2. Ворник Б.М. Расстройства половой идентификации. – Киев, 1998.-329 с.
3. Кочарян Г.С. Современная сексология. – К.: Ника-Центр, 2007. – 400 с.
4. Кришталь В. А., Гульман Б.Л. Сексология. Т. 1. Нормальная сексология. Харьков, 1997.-272 с.
5. Кришталь В.В., Григорян С.Р. Сексология в 4 частях. – Харьков: Академия сексологических исследований, 1999. – 1152 с.
6. Мастерс У.Г., Джонсон В.Е., Колодин Р.К. Основы сексологии. Пер. с англ.. – М.: Мир, - 1998.
7. Современная сексология: энциклопедия / под. общ. ред. В.А. Доморацкого. – Минск : Беларус. Энциклопедия імя П. Броўкі, 2008. – 384.
8. Лещук Н. О. Статеве виховання і репродуктивне здоров'я підлітків та молоді : навч. посіб. / Н. О. Лещук, Ж. В. Савич, О. А. Голоцван, Я. М. Сивохоп. — К., 2014. -136 с
9. Формування сексуальної культури молоді / [Балакірева О.М., Галустян Ю.М., Корегін О.Я. та ін.] – К. : Державний інститут проблем сім'ї та молоді, Український ін-т соціальних досліджень, 2004. – 132 с.
10. Фрейд З. Очерки по теории сексуальности // Я и Оно: Сочинения. – М.: ЗАО Изд-во ЭКСМО-Пресс; Харьков: Изд-во «Фолио», 1999, С.529 – 709.

Викладач: Федик Оксана Василівна